

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО І ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

Божко В.М.,
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального та адміністративного права і процесу
Полтавського юридичного інституту
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

УДК 346.93

РОЗДУМИ НАД ЗМІСТОМ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЛІКВІДАТОРА

22 грудня 2016 р. Харківський апеляційний господарський суд виніс постанову, якою задовольнив скаргу одного з вітчизняних банків щодо бездіяльності ліквідатора ПАТ «Керамік» (справа № 18/2499/12; <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/63715382>). Бездіяльність, на думку суду, полягала в тому, що ліквідатор не надав банку – одному із членів комітету кредиторів на його вимогу копії звітів про оцінку майна банкрутата. Обґрунтовуючи правомірність своїх вимог, скаржник послався на ст. 5 Закону України «Про інформацію», відповідно до якої кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Оскільки касаційна скарга на вказану вище постанову залишена без задоволення постанововою Вищого господарського суду України від 4 квітня 2017 р. (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/65855694>), то не лише теоретичний, але й практичний інтерес зумовлює пошук відповіді на такі питання: чи є банк носієм права, проголошеного у зазначеній статті та чи зобов'язаний ліквідатор надавати кредиторам копії звітів про оцінку майна банкрутата?

Різноманітні аспекти правового статусу ліквідатора досліджували у своїх працях Р.Г. Афанасьев, О.М. Бірюков, В.В. Джунь, В.А. Малига, Б.М. Поляков, В.В. Радзивилюк, Я.Г. Рябцева, Е.В. Стара, М.І. Тітов, В.Д. Чернадчук та чимало інших вчених. Але, на превеликий жаль, їхня увага не була спрямована на пошук відповіді на окреслені питання.

Метою нашого **дослідження** є аналіз правового статусу ліквідатора задля пошуку відповіді на питання: чи зобов'язаний він надавати копії звітів про оцінку майна банкрутата на вимогу члену комітету кредиторів?

Правовий статус ліквідатора визначається Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкруттом» від 14 травня 1992 р. (в редакції Закону України № 4212-VI від 22 грудня 2011 р.) (далі – Закон «Про банкрутство»).

Ліквідатор – фізична особа, яка відповідно до рішення господарського суду організовує здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкруттом, та забезпечує задоволення вимог кредиторів у встановленому цим Законом порядку (ч. 1 ст. 41 Закону «Про банкрутство»). Тобто ліквідатор має

керуватися порядком здійснення ліквідаційної процедури боржника, який урегульований нормами вказаного Закону.

Згідно з ч. 2 ст. 41 вказаного Закону, ліквідатор із дня свого призначення здійснює такі повноваження: приймає до свого відання майно боржника, забезпечує його збереження; виконує функції з управління та розпорядження майном банкрутата; проводить інвентаризацію та оцінку майна банкрутата; виконує повноваження керівника (органів управління) банкрутата; здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Таким чином, системний аналіз вказаних норм дає підстави для висновку, що у ч. 2 ст. 41 Закону України «Про банкрутство» зазначено не повний перелік повноважень ліквідатора. Однак вичерпний перелік його повноважень визначено у вказаному Законі, тож ліквідатор має здійснювати лише ті повноваження, якими він наділений законодавцем у тексті Закону України «Про банкрутство».

Це свідчить про те, що законодавець під час визначення правового статусу ліквідатора використовує спеціально-довільний тип правового регулювання, надаючи йому спеціальну правосуб'єктність, відповідно до якої він може здійснювати лише ті повноваження, які передбачені у Законі України «Про банкрутство». Саме тому у ст. 4 вказаного Закону ліквідатор визнається суб'єктом незалежної професійної діяльності, який із моменту винесення ухвали (постанови) про призначення його ліквідатором до моменту припинення здійснення ним повноважень прирівнюється до службової особи підприємства-боржника.

Натомість у ст. 98 Закону України «Про банкрутство» законодавець формулює не повноваження, а права та обов'язки ліквідатора. За ч. 1 зазначеної статті, ліквідатор, зокрема, має право: 1) звертатися до господарського суду у випадках, передбачених цим Законом; 2) скликати збори і комітет кредиторів та брати в них участь з правом дорадчого голосу; ... 8) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Законом. Згідно з ч. 2 ст. 98 Закону України «Про банкрутство», ліквідатор зобов'язаний: 1) неухильно дотримуватися вимог законодавства; 2) здійснювати заходи щодо захисту майна боржника; ... 9) виконувати інші повноваження, передбачені законодавством про банкрутство.

Законодавство про банкрутство, за ст. 2 Закону України «Про банкрутство», складається із цього Закону, Господарського процесуального кодексу України, інших законодавчих актів України.

Отже, міра необхідної поведінки ліквідатора (у ст. 41 – його повноваження, а у ст. 98 – його права та обов'язки) окреслена не лише ст. 41, але й іншими статтями Закону України «Про банкрутство», а також іншими актами законодавства про банкрутство.

За ч. 9 ст. 41 Закону України «Про банкрутство», ліквідатор не рідше ніж один раз на місяць подає комітету кредиторів звіт про свою діяльність, інформацію про фінансове становище і майно боржника на день відкриття ліквідаційної процедури та під час проведення ліквідаційної процедури, використання коштів боржника, а також іншу інформацію на вимогу комітету кредиторів.

Інформаційні відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII (в редакції Закону України № 2938-VI від 13 січня 2011 р.), який, відповідно до його преамбули, регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації.

Згідно із ч. 2 ст. 34 Конституції України, кожен має «право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір». Схожий припис відображенний і в ч. 1 ст. 5 Закону України «Про інформацію»: «Кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів».

Тож кожен є носієм права на інформацію. А хто такий «кожен»? Яких суб'єктів права законодавець охоплює терміном «кожен»?

Міністерство юстиції України у своєму роз'ясненні від 03.05.2012 р. «Право на доступ до інформації як елемент правового статусу особи» наголошує, що право на доступ до інформації є конституційним правом людини, яке передбачене і гарантоване ст. 34 Конституції України, а саме право кожного на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір (ч. 1 роз'яснення Міністерства юстиції України). І додає:

«Закріплене Конституцією України право на інформацію передбачено, насамперед, законами України «Про звернення громадян», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації» та іншими нормативно-правовими актами» (ч. 3 роз'яснення Міністерства юстиції України).

У ч. 4 роз'яснення Міністерства юстиції України від 13.05.2011 р. «Закон України «Про доступ до публічної інформації»: інформаційний прорив в Україні» вказано: «<<...> з метою забезпечення реалізації положень статті 34 Конституції України стосовно свободи інформації, статті 10 Конвенції про захист

прав людини і основоположних свобод 1950 року, статті 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, а також для забезпечення ефективної реалізації права кожного на свободу вираження поглядів та доступ до інформації, права на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб, Верховною Радою України 13 січня 2011 року були прийняті Закони України «Про доступ до публічної інформації» та «Про внесення змін до Закону України «Про інформацію» (нова редакція), які набрали чинності 10 травня 2011 року».

Таким чином, Міністерство юстиції України вважає, що Закон України «Про інформацію» сприяє реалізації права на інформацію людини (тобто особи фізичної). Хоча Міністерство юстиції України не обґрунтует такий висновок, висловимо свої аргументи та його користь.

По-перше, у тексті Конституції України термін «кожен» використовується законодавцем 24 рази (і ще тричі ним використано словосполучення «*кожна людина має право*»): «*Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань*» (ч. 2 ст. 27); «*Ст. 28. Кожен має право на повагу до його гідності*»; «*Ст. 34. Кожному гарантується право на свободу думки і слова <...>*»; «*Ст. 35. Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання*» тощо.

Таким чином, термін «кожен» використовується законодавцем лише у тексті розділу II Конституції України, який має назву «Права, свободи і обов'язки людини і громадянина». Тож цілком логічно, що носіями всіх цих конституційних прав є лише особи фізичні, на відміну від інших суб'єктів права, зокрема осіб юридичних.

Поділяє такий висновок і Конституційний Суд України. На підтвердження цього наведемо його правову позицію, викладену в Рішенні від 9 лютого 1999 р. № 1-рп/99 (справа про зворотну дію в часі законів та інших нормативно-правових актів): «Положення частини першої статті 58 Конституції України про те, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи, треба розуміти так, що воно стосується людини і громадянина (фізичної особи) (п. 1 Резолютивної частини вказаного Рішення).

В абз. 1–3 п. 3 мотивувальної частини свого Рішення єдиний орган конституційної юрисдикції обґрунтував свою позицію тим, що ст. 58 Конституції України міститься у розділі II Конституції України «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина»: «Тому Конституційний Суд України дійшов висновку, що положення частини першої статті 58 Конституції України про зворотну дію в часі законів та інших нормативно-правових актів у випадках, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи, стосується фізичних осіб і не поширяється на юридичних осіб».

Оскільки, відповідно до ст. 151-2 Конституції України, рішення, ухвалені Конституційним Судом

України, є обов'язковими, остаточними і не можуть бути оскаржені, немає жодних підстав для того, аби поширити дію ч. 2 ст. 34 Конституції України, відповідно до якої «кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір» на інших суб'єктів права, окрім фізичних осіб.

По-друге, відповідно до ст. 4 Закону України «Про інформацію», суб'єктами інформаційних відносин є фізичні особи, юридичні особи, об'єднання громадян, суб'єкти владних повноважень.

У ст. 5 «Право на інформацію» законодавець наголошує: «Кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації *своїх* прав, свобод і законних інтересів». І додає: «Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб».

Однак законодавець у цій статті прямо не вказує, хто із суб'єктів інформаційних відносин є носієм права на інформацію. Але законодавець використовує словосполучення «кожен має право», яке, згідно з Конституцією України, адресовано лише особі фізичній. Окрім того, вислів «інформації, необхідної для реалізації *своїх* прав, свобод і законних інтересів» теж вказує лише на особу фізичну, адже саме вона є носієм сукупності (вказані терміни перераховано через розділовий знак коми) таких правових явищ, як права, свободи та законні інтереси, для реалізації яких і визнається право кожного на інформацію.

Зверніть увагу на ч. 2 ст. 76 Конституції України, згідно з якою народним депутатом України може бути обрано громадянина України, який на день виборів досяг двадцяти одного року, має право голосу і проживає в Україні протягом останніх п'яти років. Відповідно до ч. 2 ст. 103 Конституції України, Президентом України може бути обраний громадянин України, який досяг тридцяти п'яти років, має право голосу, проживає в Україні протягом десяти останніх перед днем виборів років та володіє державною мовою.

Тобто кандидат на посаду народного депутата або Президента України одночасно має відповідати всім щойно вказаним вимогам через те, що вони перераховані через кому як єднальний розділовий знак. Тому й носієм права на інформацію, в розумінні ст. 5 Закону України «Про інформацію» є той суб'єкт інформаційних відносин, який одночасно є носієм прав, свобод і законних інтересів, адже саме задля їх реалізації і визнається Україною його право на інформацію.

У тексті Основного Закону України термін «свобода» як елемент правового статусу особи, як міра її можливої поведінки використовується законодавцем 48 разів і стосується лише людини. Наприклад: «Права і *свободи* людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави <...>

Утвердження і забезпечення прав і *свобод* людини є головним обов'язком держави» (ст. 3); «Звернення до суду для захисту конституційних прав і *свобод* людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується» (ч. 2 ст. 8); «Збройні сили України та інші військові формування ніким не можуть бути використані для обмеження прав і *свобод* громадян» (ч. 4 ст. 17) тощо.

У ст. 288 Цивільного кодексу України зазначено: «Фізична особа має право на *свободу*. Забороняється будь-які форми фізичного чи психічного тиску на фізичну особу, втягування її до вживання спиртних напоїв, наркотичних та психотропних засобів, вчинення інших дій, що порушують право на *свободу*».

Доказом того, що носієм свободи є лише людина є й друге речення ст. 5 Закону України «Про інформацію»: «Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, *свободи* і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб».

Таким чином, носієм права на інформацію, вказаного у ст. 5 Закону України «Про інформацію», є лише фізична особа.

Банк є юридичною особою, а тому не є носієм права на інформацію, вказаного у ст. 5 Закону України «Про інформацію». Але це не означає, що юридичні особи та інші суб'єкти інформаційних відносин не мають права на інформацію. Відповідно до ч. 1 ст. 94 Цивільного кодексу України, юридична особа має право на недоторканність її ділової репутації, на таємницю кореспонденції, на інформацію та інші особисті немайнові права, які можуть їй належати. Але особисті немайнові права юридичної особи визнаються іншими нормативно-правовими актами, аніж Законом України «Про інформацію», вони кореспонduють обов'язкам інших суб'єктів інформаційних відносин та захищаються іншим чином, аніж права людини.

Саме тому в Законі України «Про інформацію» як загальному законі, спрямованому на регулювання інформаційних відносин, не вказано, хто із суб'єктів інформаційних відносин уповноважений, а хто – зобов'язаний, тобто хто із вказаних суб'єктів інформаційних відносин має надавати інформацію, яку, в якому обсязі, в якій формі, в який строк, яким чином, а також хто саме з цих суб'єктів має право вимагати таку інформацію тощо. Відповіді на всі ці питання містяться в спеціальних Законах, наприклад, Законі України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про статус народного депутата», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», врешті-решт, у Законі «Про банкрутство».

Тож взаємовідносини між ліквідатором кредиторами, у тому числі щодо отримання інформації, врегульовані спеціальним Законом України «Про банкрутство», відповідно до ч. 9 ст. 41 якого ліквідатор не рідше ніж один раз на місяць надає комітету кредиторів звіт про свою діяльність, *інформацію* про фінансове становище і майно боржника на день

відкриття ліквідаційної процедури та під час проведення ліквідаційної процедури, використання коштів боржника, а також іншу інформацію на вимогу комітету кредиторів.

Поняття «інформація» розкрито законодавцем у ст. 1 Закону України «Про інформацію»: *інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді*. Щоправда, у цій же статті законодавець наводить визначення і терміна «документ», під яким він розуміє «матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями яко-го є її збереження та передавання у часі та просторі».

Аналіз Закону «Про банкрутство» також свідчить, що законодавець у його тексті використовує не лише термін «інформація», але й термін «документ», свідомо розмежовуючи їх зміст: у цьому Законі термін «інформація» використовується законодавцем 44 рази, а термін «документ» – 88 разів. Свідченням того, що законодавець свідомо використовує обидва терміни та вкладає в них різний зміст є й припис п. 4 ч. 2 ст. 98 Закону України «Про банкрутство», згідно з яким ліквідатор зобов'язаний «подавати відомості, документи та інформацію щодо діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) у порядку, встановленому законодавством».

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12 липня 2001 р. № 2658-III, *звіт про оцінку майна є документом*, що містить висновки про вартість майна та підтверджує виконані процедури з оцінки майна суб'ектом оціночної діяльності – суб'ектом господарювання відповідно до договору.

Згідно зі ст. 31 цього ж Закону, оцінювачі та суб'екти оціночної діяльності зобов'язані, у тому числі, забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої під час виконання оцінки майна, за законом.

Таким чином, оцінювачі, використовуючи конфіденційну інформацію, складають документ, який має назив *«звіт про оцінку майна»*.

Відповідно до ч. 9 ст. 41 Закону України «Про банкрутство», ліквідатор надає комітету кредиторів звіт про свою діяльність, інформацію про фінансове становище і майно боржника, використання коштів боржника, а також іншу інформацію на вимогу комітету кредиторів. Тобто законодавець зобов'язав ліквідатора *надавати інформацію, а не документи чи їх копії*.

До того ж, за ч. 4 ст. 7 Закону України «Про інформацію», право на інформацію, створену в процесі діяльності фізичної чи юридичної особи, суб'екта владних повноважень або за рахунок фізичної чи юридичної особи, Державного бюджету України, місцевого бюджету, охороняється в порядку, визначеному законом.

Отже, можна зробити висновок: ліквідатор має надати комітету кредиторів саме інформацію, а не документи про фінансове становище і майно боржника на день відкриття ліквідаційної процедури та

під час проведення ліквідаційної процедури, використання коштів боржника, а також іншу інформацію, а не документи чи їх копії, на вимогу комітету кредиторів.

Кредитор – юридична або фізична особа, а також органи доходів і зборів та інші державні органи, які мають підтвердженні у встановленому порядку документами вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника (ст. 1 Закону України «Про банкрутство»). Відповідно до вказаної статті, кредитори бувають: *конкурсними* (кредитори за вимогами до боржника, які виникли до порушення провадження у справі про банкрутство і виконання яких не забезпечено заставою майна боржника); *поточними* (кредитори за вимогами до боржника, які виникли після порушення провадження у справі про банкрутство) та *забезпеченими* (кредитори, вимоги яких забезпеченні заставою майна боржника (майнового поручителя)).

Окрім того, суб'ектами здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкрутом, законодавець визнає також збори кредиторів та комітет кредиторів. Зокрема, відповідно до ч. 6 ст. 26 Закону України «Про банкрутство», збори кредиторів обирають комітет кредиторів у складі не більше ніж сім осіб.

Згідно з ч. 9 ст. 26 цього Закону, рішення зборів (комітету) кредиторів вважається прийнятим більшістю голосів кредиторів, якщо за нього проголосували присутні на зборах (комітеті) кредитори, кількість голосів яких визначається відповідно до ч. 74 цієї статті.

До компетенції комітету кредиторів належить прийняття рішення про: обрання голови комітету; скликання зборів кредиторів; звернення до господарського суду з клопотанням про відкриття процедури санації, визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури у випадках, передбачених цим Законом; інші питання, передбачені цим Законом (ч. 8 ст. 26 Закону України «Про банкрутство»).

Одним з «інших питань, передбачених цим Законом» та віднесенім до компетенції комітету кредиторів, є право вимагати у ліквідатора звіт про його діяльність, інформацію про фінансове становище і майно боржника на день відкриття ліквідаційної процедури та під час проведення ліквідаційної процедури, використання коштів боржника, а також іншу інформацію (ч. 9 ст. 41 Закону України «Про банкрутство»).

Таким чином, суб'ектом вимоги «іншої інформації від ліквідатора» в розумінні частини 9 статті 41 Закону «Про банкрутство» є комітет кредиторів, а не будь-який інший суб'ект, з яким взаємодіє ліквідатор у процесі здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкрутом.

З іншого боку, лише на вимогу комітету кредиторів ліквідатор повинен надати «іншу інформацію» саме комітету кредиторів, а не будь-якому іншому суб'екту здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкрутом.

Отже, можемо зробити такий висновок: ліквідатор має надати комітету кредиторів не лише звіт про

свою діяльність, інформацію про фінансове становище і майно боржника на день відкриття ліквідаційної процедури та під час проведення ліквідаційної процедури, використання коштів боржника, але *також й іншу інформацію, але лише на вимогу комітету кредиторів.*

Ліквідатор є не просто суб'єктом незалежної професійної діяльності, з моменту винесення ухвали (постанови) про його призначення і до моменту припинення здійснення ним повноважень він *прирівнюється до службової особи підприємства – боржника* (ст. 4 Закону України «Про банкрутство»). Саме тому, як службова особа, відповідно до ч. 2 ст. 41 вказаного Закону, він здійснює лише ті повноваження, які передбачені Законом. З іншого боку, він не лише зобов'язаний здійснювати свої повноваження, визначені Законом, але й не може їх перевищувати. Адже згідно із ч. 3 ст. 98 Закону України «Про банкрутство», під час реалізації своїх прав та обов'язків ліквідатор зобов'язаний *діяти добросовісно, розсудливо, з метою, з якою ці права та обов'язки надано (покладено), обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття*

ти рішення (вчинення дії), на підставі, у межах та способом, що передбачені Конституцією України та законодавством України про банкрутство.

Зважаючи також на те, що відповідно до ч. 1 ст. 19 Конституції України, правовий порядок в Україні ґрунтуються на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством, тож *надання ліквідатором на вимогу інших суб'єктів права, аніж комітет кредиторів, іншим суб'єктам права (аніж комітет кредиторів) «іншої інформації» в розумінні ч. 9 ст. 41 Закону України «Про банкрутство», або надання їм копій звітів про оцінку майна банкрута можна було б кваліфікувати як перевищення ліквідатором своїх повноважень.* Адже йому забороняється розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з його діяльністю, і використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб (ч. 6 ст. 98 вказаного Закону України).

Підсумовуючи все вищевикладене, можемо зробити загальний висновок: ліквідатор не зобов'язаний надавати копії звітів про оцінку майна банкрута на вимогу банку – члена комітету кредиторів.

Божко В.М. РОЗДУМИ НАД ЗМІСТОМ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЛІКВІДАТОРА

У статті здійснено пошук відповіді на питання, чи зобов'язаний ліквідатор надавати банку – одному із членів комітету кредиторів на його вимогу копії звітів про оцінку майна банкрута і чи може банк обґрунтovувати такі свої вимоги, посилаючись на ст. 5 Закону України «Про інформацію», відповідно до якої кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Автор доходить висновку, що ліквідатор не має вчиняти таких дій, щоправда, усупереч правовій позиції господарських судів України.

Ключові слова: ліквідатор, банкрутство, комітет кредиторів, кредитор, інформація, документ, господарський суд.

Божко В.Н. РАЗМЫШЛЕНИЯ О СОДЕРЖАНИИ ПРАВОВОГО СТАТУСА ЛИКВИДАТОРА

В статье осуществлен поиск ответа на вопрос, обязан ли ликвидатор предоставить банку – одному из членов комитета кредиторов по его требованию копии отчетов об оценке имущества банкрота и может ли банк обосновывать такие свои требования, ссылаясь на ст. 5 Закона Украины «Об информации», согласно которой каждый имеет право на информацию, которая предусматривает возможность свободного получения, использования, распространения, хранения и защиты информации, необходимой для реализации своих прав, свобод и законных интересов. Автор приходит к выводу, что ликвидатор не должен совершать таких действий, правда, вопреки правовой позиции хозяйственных судов Украины.

Ключевые слова: ликвидатор, банкротство, комитет кредиторов, кредитор, информация, документ, хозяйственный суд.

Bozhko V.M. CONSIDERATIONS ON THE CONTENT OF THE LEGAL STATUS OF LIQUIDATOR

The search of the answer on the question whether the liquidator is obliged to give the bank – one of the members of the creditor ‘s committee the copy of the report on the estimation of the bankrupt’s property and whether the bank can substantiate such requirements referring to article 5 of the Law of Ukraine “On information” according to which every person has the right on information on the access of the usage, circulation, preservation of information necessary for the preservation and protection of the information necessary for the realization of their rights, freedoms and legal interests. The author states that the liquidator is a physical entity who is in accordance with the judgment of the commercial court organizes the debtor’s liquidation procedure performance who is recognized a bankrupt and satisfies the creditors’ requirements in the established legal order. The systematic analysis of the current law of Ukraine “On Renewal of the debtor’s Solvency or Declaring Its Bankruptcy” gives grounds to the author to come to the conclusions that the liquidator must perform the powers he is endowed with by the legislator in the text of the Law.

According to this Law the liquidator submits to the creditors’ committee the report on his activity, information on financial standings and assets of the debtor as of the date of the liquidation procedure opening and during the liquidation procedure conducting, usage of the debtor’s assets and other information on the creditor’s committee demand not less than once a month.

In article attention is paid to the search of holder of the right on information, provided in the article 5 of the Law of Ukraine “On information” according to which every person has the right on information on the access of the usage, circulation, preservation of information necessary for the realization of their rights, freedoms and legal interests.

Having examined the case law of the Constitutional Court of Ukraine, Ministry of justice of Ukraine and norms of Constitution of Ukraine, author came to the conclusion that only physical person can be holder of the right on information. This conclusion does not mean that legal entities have no right on information. But personal non property rights of legal entities are recognized by other than Law “On information” legal acts, they correspond to obligations of other subjects of informational relations and are protected in different way than human rights.

Moreover, author emphasize on different content of the notions of “information” and “document”. Thus according to the Law of Ukraine “On Renewal of the debtor’s Solvency or Declaring Its Bankruptcy” the liquidator has to submit to the creditors’ committee the report on his activity, information on financial standings and assets of the debtor, usage of the debtor’s assets and other information on the creditor’s committee demand. That means that legislator obliged the liquidator to provide the information but not the documents or their copies.

In the latter end the subject of the demand of “other information from the liquidator” in the understanding of the abovementioned law is the creditor’s committee, but not any other subject, the liquidator cooperating with in the process of liquidation of debtor, declared bankrupt. From the other side, only on creditor’s committee demand liquidator should provide “other information” to the creditor’s committee but not to any other subject of liquidation procedure of debtor, declared bankrupt.

Thus the author comes to the conclusion that the liquidator does not have the right to grant the bank which is the of the creditors’ committee the copy of the reports on the estimation of the bankrupt’s policy. Though this conclusion contradicts legal position of commercial courts of Ukraine.

Key words: liquidator, bankruptcy, creditor’s committee, creditor, information, document, commercial court.